===== Kürtaj =====

:date: 2014-11-23 03:41:51 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: <12009 - Thu 07:34>

Onu böyle güncel konularda sıkıştırmayı severdim. İnsanların iki tarafa ayrıldığı konularda konuşmayı istemezdi, ona göre ikisi de haklı veya haksız olabilirdi. Yine de ne diyeceğini merak ettiğim için sordum.

Başbakanın kürtaj hakkındaki sözlerini duydun değil mi?

A, evet, duydum sanırım. Sloganlaşan kısmını duydum, ama hepsini merak etmedim. *Başbakanın konuşmaları sende merak uyandırmıyor mu?*

Çok değil. Hemen her konuda ne demiş olabileceğini aşağı yukarı biliyorum. Bu konuda biraz şaşırdım gerçi, bizde dini metinlerden de kaynaklanan bir sınır var. Bunun aşağı veya yukarı çekilmesinin ne manası var, kestiremiyorum.

Sebebini neye bağlıyorsun?

Başbakanda Türklerin nüfusu hakkında bir panik seziyorum. Nüfus artışımız durdu, yüz milyon civarında, belki daha az bir seviyede sabitlenecek. Ondan sonra da düşmeye başlayacak. Bunu farkettiğinde **üç çocuk** diye bir giriş yaptı, şimdi de bu.

Ne faydası olabilir ki bunun nüfusa?

Bir faydası olmaz, hiçbir şeye faydası olmaz. Kürtaj yaptıracak kadına da engel olmaz. Tıbbi gerekçeleri bertaraf etmek mümkün olmadığına göre, yalan yanlış tıbbi gerekçe bulmak da mümkün olduğuna göre, **rapor almak** diye bir alışkanlığın olduğu bir ülkede kürtaj yasağını aşmak çok kolaydır.

Yasaklamalar konusunda pek de menfi düşünmezsin aslında, bu konuda neden böyle?

Yasaklama neye hizmet ediyor, ona bakarım. Eğer sigarayı yasaklayınca sigara içen sayısı azalacaksa, uygun bir yol olabilir ama kürtaj bunlardan farklı. Bir kere hiçbir kadının, rahat rahat kürtaj olacağını sanmıyorum. Tecavüz sonucu hamile kalmış olabilir, istemediği bir hamilelik olabilir, bir çok sebep olabilir ama bunların hiçbirinde mesela **diş çektirir gibi** kürtaj olabileceğini sanmıyorum. Çok büyük bir biyolojik yük olmalı.

Herhalde.

Buna rağmen bu yola davranmalarının sebebi ise herhalde daha büyük bir sosyal yükten uzak kalmak. Kürtajın sebeplerini anlamaya çalışmadan insanların hayatlarını zorlaştırmakla uğraşmak... Bu doğru bir yöntem değil, çalışacak bir yöntem de değil.

Kürtaj sayısını düşürmez diyorsun.

Düşeceğini hiç sanmıyorum.

Dini gerekçeler olamaz mı? Çünkü kürtaj, zina ile doğrudan alakalı bir şey, hani zinayı engellemek falan.

Bu daha da komik, belki zulüm derecesinde komik bir sebep olurdu. Günlük hayat içinde zinanın her türlü reklamı var, evlenmek sosyal ve ekonomik olarak hayli zor, envai çeşit doğum kontrol yöntemi var ve kürtajı yasaklayıp, zinaya engel olacaksın. Gülerler.

Amerika'da falan tartışmanın özü genelde bu oluyor.

Kişilerin zina yapma hürriyeti var mı, var. Bu hükümet Medeni Kanunu değiştirip, evlilikte zinayı suç olmaktan çıkardı mı, evet. Kültür olarak bu konudan uzak mıyız, asla, bilakis **evli ve eşine sadık** deyince artık haber oluyor. Kürtajın burada, doğum kontrolü kullanacak kadar işin farkında olmayanları **avlamak** dışında ne gibi bir etkisi var, bilmiyorum. Eh, evet, bence de doğum kontrolü kullansınlar ama hasbelkader hamile kalmış bir kadına eziyet ederek, doğum kontrolünü yaygınlaştıramazsın. O insanların haberi olsa, farkında olsalar zaten hamile kalmazlardı.

Pek inandırıcı bulmuyorsun yani.

Hayır. Dini gerekçeler bana göstermelik geliyor, bu hükümete insanlar dindar olduğu için saldırıyorlar veya seviyorlar ama Türkiye'nin bu konuda olabileceği şey belli, bir takım gelenekleri ayakta tutmak, göstermelik bir dindarlık ama içten içe dünyevi hayat tarzına tam bir bağlılık. Hakikatin peşindeki insanın dünyası dini için bir araçtır, göstermelik olunca, din dünya için bir araca dönüşüyor.

Bir de işin ahlaki boyutu var, yani büyüyüp gelişebilecek bir cenini öldürüyorsun. Bu doğru mu?

Bu belki de meseleye karşı çıkmanın tek makul noktası. Ancak birkaç noktada sorun var. Birincisi cenin ne zaman canlanır? sorusunun herkesin kabul edeceği bir cevabı yok. Bu açıdan iki haftanın dört haftadan, dört haftanın on haftadan ne farkı var, kimse cevap veremez. Eğer cenin sağlıklı değilse ve bu yirminci haftada ortaya çıktıysa, o zaman canlıdır, dokunamayız der misiniz? Ceninin doğana kadar kişi haklarından tamamen faydalanmasının mümkün olmadığının farkındayız, çünkü doğmadan önce annenin sağlığını tehdit ettiği yerde ona doğmuş gibi muamele edemiyoruz.

Belli hakları doğduktan sonra olur, yani.

Şöyle düşünelim, bir çocuk doğduktan sonra kazara annesini ölümcül şekilde yaralasa, bu bizim onu **öldürmemiz** için bir gerekçe olamaz. Ancak eğer cenin, annesinde ölümcül tahribata yol açacak olursa, alınır. Değil mi?

Evet. Tibben böyle biliyorum.

O zaman **cenin insandır** diye kategorik bir tanımlama yapamayız. Tabii ki, hiçbir sebep yokken cenini öldürmeye çalışmak bir kötülüktür. Buna rağmen bu düşünce şekli bizim tartışmamıza derman olmaz. Bu gerçekte anlambilimin sorunlarından biridir. Eğer A, B'ye dönüşüyorsa, mesela bir çukura damla

damla su akıyorsa, bu su ne zaman **göl** olur, gibi bir sorunun cevabı kesinlikle verilemez. **Bir cenin ne zaman insan olur** sorusunun cevabı da böyledir.

Bir fidan ne zaman ağaç olur. Bir civciv ne zaman tavuk olur.

Evet, bunlar gibi. Objektif bir nokta belirleyip, bunun herkesçe kabul edilmesini beklemek biraz anlamsız. Hepimiz civcivle tavuğu birbirinden ayırabiliriz ama bunun matematiksel tanımını yapıp, herkesin kabul etmesini beklemek... Bu sadece kürtajın değil, bütün lisanın, **isim** adı verilen gramer kategorisinin bir sorunu. Hiçbir mesele bu çeşit sorularla çözülmez, çünkü herkesin tanımları farklı olabilir, uyuşamazsınız.

Hmm

Ceninin öldürülmesiyle ilgili bu açıdan söylenecek her şey, mesela doğum kontrolü için de söylenebilir. Orada da engel oluyorsun.

Aynı şey değil ki. Engel oluyorsun sadece, aktif bir geri alma sözkonusu değil.

Yine de doğacak çocuklara engel oluyorsun. Bu ikisi arasındaki fark da, insanların pek dikkat ettiği ve yine de tanımlaması güç bir fark ama hadi burada etik tartışmasına girmeyelim. Sadece bu tartışmanın böyle yürümesi bir fayda getirmez, neticede falanca dört haftadan sonra canlı kabul eder, filanca da yirmi haftadan sonra ve bu ikisi arasında, sayabilecekleri tıbbi sebepler dışında bir fark yoktur. Kalbi atmaya başlayınca mı canlı sayılır, gözleri görmeye başlayınca mı, yoksa nefes almaya başlayınca mı?

Birkaç mesele var demiştin, diğerleri de mi semantik?

Yok. Bir diğer mesele, eğer bir yanlış varsa, bunun vebalinin kadına tek başına yıkılmasının pek de doğru olmadığı. Kürtaj yaptıranın doğum yapmasını istiyorsanız, bunun şartlarını sağlamak da gerekir.

Şartlar?

Kadınlar neden o psikolojik ve fizyolojik riski alıp da kürtaj yaptırıyor? Bunu soruyorlar mı acaba. Eğer doğumdan sonra annesi de, çocuğu da **ölseymişiz daha iyi** diyecekse, öyle bir hayatın içinde kalacaksa, belki öldürülecekse, belki yaşadığı toplumdan soyutlanacaksa ve devletimiz, hükümetimiz bu konulara gelince hiç de yardımcı olmadığı halde, çok kötü de olsa bir çözümü engellemekle uğraşıyorsa, hali karanlıkta kaybettiği anahtarı ışığın altında arayan adamın halinden pek de farklı değildir.

Yapabileceğini yapıyor yani.

Gerçek bir çözümle ilgilenmiyor. Kürtajın sebepleriyle ilgilenmiyor. Kadınların mecburiyetleriyle ilgilenmiyor. Göstermelik bir ahlakçılıkla meşgul.

Yine de bir faydası yok mu?

Kürtaj yaptıracak kaç kadın bu kanun sayesinde bundan vazgeçer veya uzak kalır bilmiyorum ama genel olarak bir faydasını görmüyorum.

Ne olması gerekir?

Çocuğun, annesinin ve babasının hayatlarını kendi başına idare edecek desteği vermek, kürtajın önündeki tüm bahaneleri kaldırmak gerekir. Bir insan açsa, hırsızlıkla suçlayamazsın. Hırsızlığın suç olabilmesi için açların doyurulmuş olması gerekir. Kürtajın suç olabilmesi için de, doğumla ilgili sosyal ve ekonomik engellerin kaldırılmış olması gerekir.

Ama bu engellerin büyük kısmı maddi değil, sosyal. Yani erkeklerin büyük sorumsuzluğu oluyor mesela. Bunları da hemen çözmek mümkün değil.

Doğru ama bu yasakla çözmek de mümkün değil. Erkekler kanunu duyunca evlenmeye razı olacak değil, bilakis kadınların yaşadığı zorluklar artacak ama erkeğin hayatında pek bir şey değişmeyecek.

Hiç mi faydası olmaz, yani?

Benim görebildiğim bir faydası yok. Hedeflediği yöne giden bir ok değil bu. Eğri oturup doğru konuşmak lazımsa, Türkiye'de eksik olan şey bir kürtaj yasağı değil, çok daha derin bir güvensizlik ve sosyal sıkıntı var. Bunları çözmek de kanunlarla mümkün değil. Nüfus meselesi de öyle. Bütün dünyada nüfus artışı düştü, Afganistan gibi savaşla yırtılmış ve kadının hiçbir şekilde kendi başına ayakta duramadığı yerler hariç, nüfus artık belirgin derecede artmıyor, ne Bangladeş'te, ne Katar'da... Bu da bir sebep değil. İnsanlar evlensin, evlilik dışında sevişmesin de sebep değil, çünkü konunun bununla bir alakası yok ve Türkiye devleti bu konuda söz söyleyebilecek bir makam değil.

Kanun çıkacak gibi görünüyor.

Herhalde çıkarırlar. Onların da iş yapıyor görünmesi lazım, herkes gibi.